

GEM Bloemendalerpolder C.V.
T.a.v. de heer 5 5.1.2e
IJsbaanpad 1
1076 CV AMSTERDAM

Hoorn, 23 oktober 2018

VERZONDEN 23 OKT. 2018

Zaaknummer : RUD.258963
Behandelaar : de heer mr. 5.1.2e
Betreft : aangepaste werkwijze i.v.m. aanwezigheid grote waternavel in de
Bloemendalerpolder; ontheffing 1 november 2017 (RUD17.213993)

Geachte heer 5.1.2e,

Met deze brief beantwoorden wij het verzoek van 19 oktober jl. om, in verband met de aanwezigheid van de grote waternavel in de sloten van het projectgebied Bloemendalerpolder, over te kunnen gaan op een aangepaste werkwijze met betrekking tot het overzetten van de platte schijfhoren naar het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder. Eén en ander in verband met de uitvoering van de aan u afgegeven ontheffing van 1 november 2017 (RUD17.213993). Het verzoek is ingediend door Els & Linde B.V. te Hilversum.

Instemming met een aangepaste werkwijze ten aanzien van de platte schijfhoren.

Wij stemmen in met de aangepaste werkwijze zoals door Els & Linde uiteengezet in de notitie "Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp; Aanvullende onderbouwing, 19 oktober 2018". Dit betekent dat er met het overzetten van watervegetatie en sapropelium en het overpompen van het water waarin beiden zich bevonden, minder platte schijfhorens zullen worden overgeplaatst naar het compensatiegebied dan oorspronkelijk voorzien met de ontheffing van 1 november 2017. Daarmee bereikt deze aangepaste werkwijze niet het oorspronkelijk beoogde overzetten van een maximaal aantal platte schijfhorens naar het compensatiegebied. Er worden met deze aangepaste werkwijze meer platte schijfhorens gedood dan oorspronkelijk voorzien. De voorgestelde aangepaste werkwijze met betrekking tot het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water is echter naar ons oordeel het maximaal haalbare om de platte schijfhorens en zijn eieren over te zetten naar het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder zonder daarbij de grote waternavel verder te verspreiden.

Oorspronkelijke werkwijze ten aanzien van de platte schijfhoren.

Met de ontheffingsaanvraag en de daarop volgende ontheffing van 1 november 2017 werd ten aanzien van de platte schijfhoren voorzien om een maximaal aantal dieren en hun eieren over te zetten naar het compensatiegebied. Daartoe zijn enkele voorschriften opgenomen, waarvan de relevante hierna worden genoemd.

Platte schijfhoren

36. De werkzaamheden in de watergangen dienen uitgevoerd te worden buiten de meest kwetsbare periode van de soort in de periode september tot en met november. Hierbij dient de aanwezige watervegetatie in deze periode te worden verplaatst naar watergang(-en) met geschikt biotoop voor de soort, wanneer de waterplanten goed zichtbaar zijn en de platte schijfhoren nog in de vegetatie aanwezig is en zich niet heeft teruggetrokken in de bodem (sapropeliumlaag).

37. [...].

38. *Voorafgaand aan het dempen van watergangen dient de aanwezige watervegetatie en de waterbodem (sapropeliumlaag) van de te dempen watergang te worden verplaatst naar de nieuw gegraven watergangen of naar geschikte locaties in bestaande watergangen.*

39. *Het water van de te dempen watergangen dient te worden overgepompt naar de nieuw gegraven watergangen dan wel naar geschikte locaties in bestaande watergangen te worden verplaatst.*

40. *Het droogvallen van nieuwe en bestaande watergangen moet worden voorkomen door ondiepe sloten uit te baggeren conform de gedragscode van de Unie van Waterschappen.*

41. [...].

Omdat het ook met deze werkwijze fysiek niet mogelijk is om alle platte schijfhorens en hun eieren naar het compensatiegebied over te zetten, hebben wij u ten aanzien van de platte schijfhoren (ook) ontheffing verleend van het dodingsverbod van artikel 3.5, lid 1 van de Wnb en van het verbod op het vernielen van eieren van artikel 3.5, lid 3 van de Wnb.

Voorkomen grote waternavel.

In de notitie "*Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp*" geeft Els & Linde aan dat de huidige aanwezigheid van de grote waternavel in de te dempen sloten verhindert dat de oorspronkelijk voorgestelde werkwijze ten aanzien van het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water ten volle kan worden uitgevoerd. Het risico dat daardoor de verspreiding van de invasieve exoot grote waternavel wordt gestimuleerd is maximaal. Dat risico bestaat er in dat de grote waternavel verder wordt verspreid in de watergangen van de Bloemendalerpolder, ook die in het compensatiegebied. Die watergangen worden door de woekerende aanwezigheid van de grote waternavel niet alleen onbruikbaar voor de over te zetten platte schijfhorens, maar ook voor de overige voorkomende diersoorten, met inbegrip van de over te zetten heikikkers en rugstreeppadden. Ook de nieuw te ontwikkelen watergangen worden hierdoor onbruikbaar, ook die in het compensatiegebied. Het zich op deze wijze laten verspreiden van de grote waternavel is bovendien in strijd met de zogenaamde Europese exotenverordening (verordening EU 1143/2014). Ingevolge het Besluit uitvoering Europese exotenverordening is het verboden in strijd te handelen met de in artikel 7 van deze verordening genoemde verboden. De grote waternavel is een invasieve soort als bedoeld in die verordening en de verspreiding daarvan moet door middel van uitroeiing worden tegengegaan. In aanvulling hierop merken wij nog op dat de grote waternavel in de Regeling natuurbescherming is aangewezen als uit te roeien exoot.

In de notitie wordt voorts aangegeven dat het niet mogelijk is om bij het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water uit de watergangen waarin zich de grote waternavel bevindt te zorgen voor een scheiding van platte schijfhorens en hun eieren en grote waternavel. De grote hoeveelheid grote waternavel en de kleine omvang van de platte schijfhoren en zijn eieren maken het fysiek onmogelijk om die dieren en de eieren te scheiden van de grote waternavel.

In de notitie wordt daarom aangegeven dat alleen op de plekken in de watergangen waar de grote waternavel niet voorkomt zal worden overgegaan tot het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water. Uit watergangen die geheel zijn geïnfecteerd met grote waternavel zal geen watervegetatie, sapropelium en water worden overgezet. Uit watergangen waarin grote waternavel voorkomt zal pas vanaf een afstand groter dan 10 meter (grote groeiplekken) dan wel groter dan 5 meter (kleine groeiplekken) watervegetatie, sapropelium en water worden overgezet. De notitie "*Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp*" geeft de aangepaste werkwijze als volgt weer:

1. *Het in kaart brengen van de verspreiding van de grote waternavel in de sloten.*
2. *Met een kraan opscheppen van de watervegetatie met platte schijfhorens uit de sloot waarin geen grote waternavel groeit en deze planten uitzetten in een nieuwe watergang binnen het compensatiegebied.*

3. *Het opscheppen van het sapropelium uit de sloot waarin geen grote waternavel groeit en deze overzetten naar een nieuwe sloot.*
4. *Het overpompen van het water uit de sloot waarin geen grote waternavel groeit naar een sloot die niet gedempt gaat worden.*
5. *Voor de sloten waarin wel enkele plekken met grote waternavel wordt aangetroffen wordt op die delen waar geen grote waternavel groeit de vegetatie, met platte schijfhorens en het sapropelium in één beweging opgescheept en overgezet naar een nieuwe watergang (bij voorkeur een andere dan de watergang waarin schoon materiaal is uitgezet).*
6. *In sloten waar een dekkende laag grote waternavel voorkomt worden geen acties uitgevoerd om platte schijfhoren over te zetten.*
7. *De volgende jaren controleren of er – ondanks de voorzorg – grote waternavel groeit in de nieuwe watergangen, en deze verwijderen.*

Invloed op het streven om de populaties van de platte schijfhoren in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Met de aangepaste werkwijze worden meer platte schijfhorens gedood dan oorspronkelijk voorzien. De ontheffing van 1 november 2017 staat toe dat platte schijfhorens opzettelijk worden gedood en hun eieren opzettelijk worden vernield.

De ontheffing gaat op dit punt uit van het idee dat de maximale inspanning wordt geleverd om de in de te bebouwen gebiedsdelen aanwezige platte schijfhorens en eieren over te brengen naar het compensatiegebied. De methode om dat te bereiken, het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water, is vastgelegd in de voorschriften 36, 38 en 39. De platte schijfhorens die na het aldus overzetten van watervegetatie, sapropelium en water achterblijven mogen worden gedood. Gelet op de (grotere) hoeveelheid dieren en eieren die op deze wijze worden overgezet en gelet op het (kleinere) aantal dieren en eieren dat op deze wijze wordt gedood waren wij van mening dat deze werkwijze niet in de weg stond aan het streven om de populaties van de platte schijfhoren in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Wij hebben de ontheffing dan ook afgegeven.

Ook met de aangepaste werkwijze zijn wij van mening dat aan dat streven geen afbreuk wordt gedaan.

Els & Linde geeft in dat verband aan dat de aanwezigheid van de platte schijfhoren op verschillende plekken in de Bloemendalerpolder is aangetoond en dat hij in alle sloten met een goed ontwikkelde watervegetatie in grote hoeveelheden voorkomt. Aangegeven wordt dat de platte schijfhoren een snelle reproductie kent en dat dit betekent dat als er platte schijfhorens worden uitgezet in geschikte watergangen deze watergangen snel bevolkt zullen zijn met een levenskrachtige populatie. Naar het oordeel van Els & Linde is het overzetten van een beperkt deel van een populatie platte schijfhoren uit een bestaande bevolkte watergang naar een nieuw gegraven watergang al voldoende om de populatie in stand te houden. Vanuit dat ecologisch oogpunt is het naar het oordeel van Els & Linde niet noodzakelijk om alle platte schijfhorens en eieren uit een te dempen waterstelsel over te zetten. Wij stemmen in met dat oordeel.

Wij zijn van mening dat de goede geschiktheid van de watergangen in de Bloemendalerpolder en de verdere optimalisering van het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder, in combinatie met het huidige uitbundige voorkomen en de snelle reproductie van de soort kunnen leiden tot het oordeel dat het in een beperkter mate dan oorspronkelijke voorzien overzetten van de platte schijfhoren, noodzakelijk in verband met de aanwezigheid van de grote waternavel, geen invloed heeft op het streven om de platte schijfhoren in de Bloemendalerpolder in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Daarbij nemen wij in aanmerking dat de bestrijding van de grote waternavel en het voorkomen van de verbreiding van de grote waternavel in de Bloemendalerpolder reeds op zichzelf een voorwaarde is voor die gunstige staat van instandhouding. Immers zal een verdere verbreiding van de grote waternavel er met zekerheid toe leiden dat de watergangen ongeschikt raken voor de platte schijfhoren. Bestrijding van de grote waternavel, zowel in watergangen met als in watergangen zonder platte schijfhorens, is naar ons oordeel dan ook noodzakelijk.

Voorkomende werkzaamheden die worden uitgevoerd in watergangen waarin zich de grote waternavel bevindt dienen om dezelfde reden te worden uitgevoerd op een wijze waarmee de kans op verspreiding van de grote waternavel wordt geminimaliseerd.

Concluderend.

Gelet op het voorgaande en met inachtneming van de notitie "*Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp*" en de daarbij overgelegde gegevens zijn wij van mening dat de voorgestelde aangepaste werkwijze met betrekking tot het overzetten van watervegetatie, sapropelium en water het maximaal haalbare is om de platte schijfhorens en zijn eieren over te zetten naar het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder zonder daarbij de grote waternavel verder te verspreiden. Met de aangepaste werkwijze wordt het risico van de verspreiding van de grote waternavel geminimaliseerd, wordt het toekomstig leefgebied van de platte schijfhoren gevrijwaard van de grote waternavel en wordt het streven om de populaties van de platte schijfhoren in de Bloemendalerpolder in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan niet gefrustreerd.

Voorschriften.

De voorschriften 36 tot en met 41 van de ontheffing van 1 november 2017 behoeven geen aanpassing als gevolg van het toepassen van de nieuwe werkwijze. Deze voorschriften dienen door u te worden toegepast zodanig dat daarmee geen (risico op de) verspreiding van de grote waternavel ontstaat. De namens u voorgestelde aangepaste werkwijze kan met die beperking worden toegepast zonder dat daarmee de voorschriften 36 tot en met 41 worden overtreden.

De overgelegde notitie "*Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp; Aanvullende onderbouwing, 19 oktober 2018*" gaat als bijlage bij deze brief en vormt daarvan onderdeel.

Hoogachtend,

5.1.2e

Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)

Bijlage: notitie "*Grote waternavel in de Bloemendalerpolder te Weesp; Aanvullende onderbouwing, 19 oktober 2018*"

Afschrift: Els & Linde B.V. t.a.v. de heer 5.1.2e, Spechtstraat 59, 1223 NX Hilversum